

ZAÑGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

№ 6 (287) 2025

*24 маусым –
Судья және сот қызметкері күні*

*24 шона – День судьи
и работника суда*

БАСТЫ ТАҚЫРЫП

Консенсус жолдары:
дауларды балама шешудің
тиімді әдістері

ТЕМА НОМЕРА

Пути к консенсусу:
эффективные методы
альтернативного
разрешения споров

Құрметті әріптестер!

Кәсіби мерекелеріңіз – «Судья және сот қызметкері күнімен» шын жүректен құттықтауымды қабыл алыңыздар!

Ұлттық сот жүйесінде судьялардың тәуелсіздігін нығайтуға, азаматтардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға, сот төрелігін жүзеге асыру сапасын арттыруға бағытталған бірқатар өзгеріс жасалды. Біздің бірегей IT-жобаларымыз, соның ішінде жасанды интеллект элементтері мен робототехника сот ісін жүргізуді оңайлатты, сот төрелігіне қолжетімділікті кеңейтті және процестердің ашықтығын арттырды.

Қазақстанның жоғары сот органының жаңа бастамалары халықаралық деңгейде жоғары бағаланды. Бұл жетістіктерге сіздер де, құрметті ардагерлер, судьялар мен сот қызметкерлері зор үлес қостыңыздар! Сіздер жоғары біліктілік пен заң талабына адал қызметтеріңіз, моральдық-этикалық нормаларды сақтау арқылы сот билігіне сенім деңгейін қалтамасыз етесіздер.

Сіздерге кәсіби және адал еңбектеріңіз, оның ішінде сот жүйесін жетілдіру аясындағы қызметтеріңіз үшін ризашылығымды білдіремін. Ұзақ өмір және Отанымыздың гүлденуі жолында кәсіби табыстар тілеймін.

*Құрметпен,
Асламбек Мерғалиев
Жоғарғы Сот Төрағасы*

ZAŃGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЖОҒАРҒЫ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАС ПРОКУРАТУРАСЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
- ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
- Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС / РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Әмір Досжан Сарманқұлұлы
Қазақстан Республикасы Судьялар
одағының Төрағасы
Председатель Союза судей Республики Казахстан

Мерғалиев Асламбек Амангелдіұлы
Қазақстан Республикасы
Жоғарғы Сотының Төрағасы
Председатель Верховного Суда
Республики Казахстан

Азимова Эльвира Әбілхасымқызы
Қазақстан Республикасы
Конституциялық Сотының Төрағасы
Председатель Конституционного Суда
Республики Казахстан

Асыллов Берік Ноғайұлы
Қазақстан Республикасының Бас прокуроры
Генеральный Прокурор Республики Казахстан

Сәрсембаев Ерлан Жақсылықұлы
Қазақстан Республикасының Әділет министрі
Министр юстиции Республики Казахстан

Түймебаев Жансейіт Қансейітұлы
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ректоры
Ректор КазНУ им. аль-Фараби

Сыдықов Ерлан Бәтташұлы
Л.Н.Гумилев ат. Еуразия ұлттық университетінің ректоры
Ректор Евразийского национального
университета им. Л.Н.Гумилева

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Борчашвили Исидор Шамилович
з.ғ.д., проф., «Қылмыстық құқық» бөлімінің
жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор
раздела «Уголовное право»

Елубаев Жұмагелді Сәкенұлы
з.ғ.д., проф., «Инвестициялық құқық» және
«Жер қойнауы жөніндегі құқық» бөлімдерінің
жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела
«Инвестиционное право» и «Право о недрах»

Қоғамов Марат Шекішұлы
з.ғ.д., проф., «Қылмыстық процесс» бөлімінің
жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела
«Уголовный процесс»

Мельник Роман Сергеевич
з.ғ.д., проф., «Әкімшілік құқық және әкімшілік іс
жүргізу» бөлімінің жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела
«Административное право
и административный процесс»

Мороз Светлана Павловна
з.ғ.д., проф., «Жеке құқық» бөлімінің
жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор
раздела «Частное право»

Сүлейменов Майдан Күнтуарұлы
з.ғ.д., проф., «Жеке құқық» бөлімінің бас редакторы
д.ю.н., проф., главный редактор раздела
«Частное право»

Убигалиев Ергали Абилкасимович
Алматы қ. кәмелетке толмағандардың істері
жөніндегі сотының төрағасы, «Азаматтық іс жүргізу»,
«Ювеналды әділет» бөлімдерінің жауапты редакторы
Председатель суда по делам несовершеннолетних
г. Алматы, ответственный редактор разделов
«Гражданское право», «Ювенальная юстиция»

Шаяхметова Айым Галымбековна
Астана қ. ауданаралық сотының азаматтық істер
жөніндегі судьясы, заң ғылымдарының магистрі,
«Халықаралық құқық» бөлімінің жауапты редакторы
Судья межрайонного суда г. Астаны по гражданским
делам, магистр юриспруденции, ответственный
редактор раздела «Международное право»

Журнал Қазақстан Республикасы
Мәдениет, ақпарат және қоғамдық
келісім министрлігінде тіркелген.
Тіркеуге қою туралы №2158-Ж, куәлік
2001 жылы 25 шілдеде берілді.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ

«Қазақстан Республикасы
Судьялар одағы» РҚБ

ШЫҒУЫ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

Бас редактор: **А.К. Беркімбаева**
Дизайн және беттеуші: **Г.А. Джаббарова**

Редакцияның мекен-жайы:

050050, Алматы қ., Ақкент ш/а, 32.

Материалдарды zanger-press@mail.ru
электронды почтасына жолдау керек.

Фотосуреттер ашық ақпарат көздерінен
алып қолданылды.

«Print House Geron»
баспаханасында басылды
Алматы қаласы,
Помяловского к-сі, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.

Теруге берілген күні

04.06.2025 ж.
А-4 форматы қағазы жылтыр,
офсеттік баспа,
Таралымы: **3154 дана**
№ 745 тапсырыс

Журнал зарегистрирован
в Министерстве культуры,
информации и общественного
согласия Республики Казахстан.
Свидетельство о постановке на учет
№ 2158-Ж от 25 июля 2001 г.

УЧРЕДИТЕЛЬ

РОО «Союз судей
Республики Казахстан»

ВЫХОДНЫЕ ДАННЫЕ

Главный редактор: **А.К. Беркімбаева**
Дизайн и верстка: **Г.А. Джаббарова**

Адрес редакции: 050050
Республика Казахстан.
г. Алматы, мкр. Аккент, д.32.

Материалы присылать
по адресу: zanger-press@mail.ru

Нарушение авторских прав и смежных
прав предусматривает ответственность
в соответствии с законами РК.
Мнения и взгляды, содержащиеся
в данном журнале, могут не совпадать
с официальной позицией редакционной
коллегии журнала и отражают авторскую
точку зрения.
Использованы фотоматериалы
из открытых информационных источников.

Отпечатано в типографии

«Print House Geron».
Адрес: г. Алматы, ул. Помяловского, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.
Сдано в печать: 04.06.2025 г.
Формат А-4. Бумага мелованная,
печать офсетная, 5,5 п.л.
Тираж: **3154 экз.**
Заказ № 745

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

24 маусым – Судья және сот қызметкері күні
24 июня – День судьи и работника суда

Эльвира Азимова	4
Дмитрий Малахов	5
Досжан Әмір	6

СОТ БИЛІГІ / СУДЕБНАЯ ВЛАСТЬ

Диалог судебных культур: взгляд из Канады	8
Ұлы билерге тағзым	13

Әділ Құрықбаев

Судья әдебін сақтау – сотқа деген сенімділіктің кепілі	18
--	----

Ұлан Қажыкен

Союз судей Республики Казахстан в контексте международного опыта и реформ	22
--	----

Кымбат Комиртасова

Верность высокой и ответственной миссии	24
---	----

Серик Мынбаев

Суды в эпоху цифровой трансформации	27
---	----

Бек-Хан Усмаев

Кассационные суды – эталон демократических преобразований	29
--	----

ӘКІМШІЛІК ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ІС ЖҮРГІЗУ

АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС

Гульжан Сейпенова

Тұрғын үй төлемдерін төлеуге байланысты әкімшілік істерді қараудағы сот тәжірибесі	34
---	----

Айман Джамбырбаева

Заслушивание и другие административные процедуры	37
--	----

Алмат Габбасов

Пределы судебного контроля в административном правосудии	40
---	----

Айым Шаяхметова

Совершенствование института досудебного урегулирования споров: опыт германской модели административной юрисдикции	46
---	----

ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ / УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС

Ержан Алипкалиев

Процестік келісім жасалған істер бойынша
іс жүргізу тәртібі53

Лаззат Рамазанова

Перспективы рассмотрения судом присяжных ходатайств
осужденных об условно-досрочном освобождении
и замене наказания на более мягкий вид.....55

БАСТЫ ТАҚЫРЫП

**Консенсус жолдары: дауларды балама шешудің
тиімді әдістері**

ТЕМА НОМЕРА

**Пути к консенсусу: эффективные методы
альтернативного разрешения споров**

Орозбек Сыдыков

Место и роль медиации в правовой системе Кыргызстана.....60

Бақытбек Елшібеков

Татуластыру орталықтары мен Билер кеңесінің
жұмысын жолға қою тетіктері.....63

Айнұр Сағындықова

Дауды татуластыру рәсімдері арқылы шешудің
артықшылықтары.....66

Асель Карбозова

Медиацияда жеңілген тарап болмайды68

Нурдаулет Ашенов

Медиация – дау-дамайды шешудің заманауи тәсілі.....70

Камчат Умбеталиева

Мирное разрешение споров – тренд правосудия72

Артем Лошкарев

Разрешение спора миром при сложной ситуации75

Канат Созакбайұлы

Значение цифровой медиации в улучшении
делового климата.....78

Ульбара Джирембаева

Мирное урегулирование конфликта,
как признак правовой культуры81

Максим Савич

Особенности медиации в суде и у медиатора84

Қазақстан Республикасы Судьялар одағының

XI спартакиадасының іріктеу ойындары тартысты өтті87

